



مصالحه خارج از دادگاه - بررسی اجمالی روش های حل اختلاف در اتریش

حقوق :: نشریه قضاوت :: آذر و دی ۱۳۸۷ - شماره ۵۴

صفحات : از ۵۸ تا ۶۱

آدرس ثابت : <https://www.noormags.ir/view/fa/articlepage/827510>

تاریخ دانلود : ۱۴۰۳/۱۱/۱۶

مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) جهت ارائه مجلات عرضه شده در پایگاه، مجوز لازم را از صاحبان مجلات، دریافت نموده است، بر این اساس همه حقوق مادی برآمده از ورود اطلاعات مقالات، مجلات و تألیفات موجود در پایگاه، متعلق به "مرکز نور" می باشد. بنابر این، هرگونه نشر و عرضه مقالات در قالب نوشتار و تصویر به صورت کاغذی و مانند آن، یا به صورت دیجیتالی که حاصل و بر گرفته از این پایگاه باشد، نیازمند کسب مجوز لازم، از صاحبان مجلات و مرکز تحقیقات کامپیوتری علوم اسلامی (نور) می باشد و تخلف از آن موجب پیگرد قانونی است. به منظور کسب اطلاعات بیشتر به صفحه [قوانین و مقررات](#) استفاده از پایگاه مجلات تخصصی نور مراجعه فرمائید.



مقالات مرتبط

- تحقیقات بازاریابی صنعتی (قسمت اول)
- آموزش اقتصاد خرد از دیدگاه اسلامی: مقدمه ای بر نحوه توسعه نظام آموزشی اقتصاد اسلامی
- تحقیقات برای بازاریابی به کشورهای در حال رشد
- پیمان نامه مدینه، نمونه ای تاریخی در زمینه حل اختلاف

مصالحه خارج از دادگاه

بررسی اجمالی روش‌های حل اختلاف در اتریش

که نوجوان بزهکار بتواند با کار داوطلبانه جبران مافات کند و یا در دوره‌های آموزش مهارت‌های اجتماعی شرکت نماید. انتقادات زیادی نسبت به این نظریه اصلاح‌گرایانه ابراز می‌شد. و بسیاری از قضات و دادستانان فعال، و حتی مسئولان کانون خدمات تعلق مجازات و مددکاری اجتماعی اتریش، نسبت به آن بدبین بودند.

نظر بر این بود که برای مجازات، بیش از یک جای‌گزین پیشنهاد شود. هدف این بود که برای

رفع اختلاف در خارج از دادگاه را به اطلاع همه طرف‌های درگیر می‌رساند. در جریان مصالحه و سازش، میانجی باید طرف‌های دعوا را راهنمایی و پشتیبانی کند. میانجی محتوای توافق بین مجرم و قربانی را مورد توجه و بررسی قرار می‌دهد و در آخر، نتایج حاصله را به دادستان یا قاضی گزارش می‌کند.

تاریخچه مصالحه خارج از دادگاه
به کارگیری روش‌های مصالحه خارج از دادگاه

در اتریش از سال ۱۹۸۵ آغاز شد. در آن سال، تدوین قانون

جزایی جدیدی برای نوجوانان مورد بحث قرار گرفته بود که می‌باید جای‌گزین قانون دادگاه‌های ویژه نوجوانان، مصوب ۱۹۶۱، می‌شد.

در آغاز، مباحثات، عمدتاً بر محور ایجاد اقدامات جای‌گزین متمرکز بود و الگوی اصلی آن قانون کیفری نوجوانان آلمان بود.

رسیدگی‌های رسمی دادگاه که منجر به احکام زندان می‌شد (خواه با امکان بخشودگی و خواه بدون آن)، می‌باید در مورد نوجوانان با این امکان تکمیل می‌شد

در اتریش از سال ۱۹۸۵ روش‌های مصالحه خارج از دادگاه در مورد نوجوانان به کار رفته است و از سال ۱۹۹۲ برخی از استان‌های این کشور پروژه‌های نمونه‌ای برای مصالحه خارج از دادگاه برای بزرگسالان به راه انداخته‌اند.

مصالحه خارج از دادگاه چیست؟

ایده اصلی: برخورد و تقابلی که از عملی مجرمانه ایجاد می‌شود، دو یا چند طرف را درگیر می‌کند که با واسطه یک میانجی به رفع اختلاف خود می‌پردازند.

پیش‌شرط‌های مصالحه خارج از دادگاه کدامند؟

لازم است که مجرم، مسئولیت عمل خلاف خود و جرمه آن را بپذیرد. مجرم باید مایل باشد که نسبت به جرم واکنش نشان دهد، با قربانی گفت‌وگو کند و موافق باشد که خسارت را جبران کند.

نتایج مصالحه خارج از دادگاه موفقیت‌آمیز کدامند؟

به طور کلی، یک مصالحه خارج از دادگاه موفقیت‌آمیز، موجب پرهیز از رسیدگی‌های قضایی در دادگاه می‌شود. بدین ترتیب از صدور حکم و مجازات توسط دادگاه و همه هزینه‌های مرتبط با آن اجتناب می‌شود و سابقه جرم هم ثبت نمی‌شود. در اغلب موارد، مصالحه خارج از دادگاه موفق، موجب پرهیز از هزینه‌های زمانی و مالی رسیدگی‌های مدنی نیز می‌شود.

خسارت مادی وارده به قربانی، به سرعت و بدون کاغذبازی جبران می‌شود و علاوه بر این، با پرداختن به جنبه‌های احساسی و عاطفی عمل مجرمانه، نیاز به جبران لطمات غیرمادی نیز برآورده می‌شود. بنابراین، از نظر هم‌زیستی مسالمت‌آمیز و پایدار در آینده، روش میانجی‌گری امکانات بهتری فراهم می‌کند.

وظایف میانجی چیست؟

دادستان یا قاضی از میانجی می‌خواهد که خارج از دادگاه مصالحه‌ای برقرار سازد و میانجی، امکان

رسیدگی‌های سنتی دادگاهی، جای‌گزین‌های سودمند دیگری هم پیدا شود.

■ در جست‌وجوی جایگزین‌های کافی برای اقدامات دادگاهی

در آن هنگام، مصالحه خارج از دادگاه که حل اختلاف یا مصالحه قربانی و مجرم نیز خوانده می‌شود، بین دانشمندان رشته‌های حقوق و جامعه‌شناسی جرم، به نحوی گسترده مورد بحث قرار داشت. اما در این زمینه، نمونه‌های عملی چندانی در اروپای مرکزی وجود نداشت.

اتریش می‌خواست روش‌های نوین رفع اختلاف را بیازماید و الگویی اتریشی ارائه دهد. از آنجا که قانون کیفری جدید نوجوانان هنوز تکمیل نشده بود، این امکان وجود داشت که همزمان پروژه‌های نمونه‌ای در وین، سالزبورگ و لینز آزمایش شوند.

■ نخستین موفقیت‌های روش حل اختلاف

پس از مدتی کوتاه، نمونه‌های آزمایشی چنان موفق از کار درآمدند و رد توجه مجرمان، قربانیان، وکلا، سیاستمداران و رسانه‌ها قرار گرفتند که کل لایحه دادگاه‌های نوجوانان بار دیگر بازبینی شد. با قانون دادگاه نوجوانان مصوب ۱۹۸۸، مصالحه خارج از دادگاه روشی قانونی و متداول شد.

■ مصالحه خارج از دادگاه برای نوجوانان (ATA/J)

پس از قابل اجرا شدن قانون کیفری نوجوانان در یکم ژانویه ۱۹۸۹، مصالحه خارج از دادگاه در همه مناطق اتریش به اجرا درآمد. از آن زمان تاکنون، ATA به بیش از ۱۰/۵۰۰ پرونده رسیدگی کرده است.

■ مصالحه خارج از دادگاه برای بزرگسالان (ATA/E)

در اواخر دهه هشتاد، این بحث پیش آمد که آیا می‌توان این روش را در کل قوانین جزایی به کار بست یا خیر. در ۱۹۹۰ پس از انجام پاره‌ای گفت‌وگوهای سیاسی، وزیر دادگستری دولت وقت، دکتر نیکلاوس میکالک، تصمیم گرفت که رویه مصالحه خارج از دادگاه را برای بزرگسالان نیز بیازماید. بدین ترتیب از یکم ژانویه ۱۹۹۲ ATA/E به شکل یک پروژه آزمایشی آغاز شد و هم‌اکنون در استان‌های بورگن لاند، تیrol، سالزبورگ و بخش‌هایی از وین دنبال می‌شود.

علیرغم انتظارات اولیه، تاکنون قربانیان و مجرمان از امکان مصالحه خارج از دادگاه به خوبی استقبال کرده‌اند: تقریباً سه چهارم پرونده‌های ATA/E را می‌توان با موفقیت حل و فصل کرد.

■ مراحل حل اختلاف

احاله پرونده توسط دادستان دادستان پس از دریافت گزارش پلیس، (به ترتیب، طبق مواد ۴ یا ۶ قانون دادگاه‌های نوجوانان و ماده ۹۰ دادرسی کیفری و ماده ۴۲ قانون کیفری) بررسی می‌کند که آیا عمل مجرمانه‌ای صورت گرفته و آیا پرونده حتماً نیازمند رسیدگی است یا خیر. اگر شواهد کافی برای احتمال وقوع جرم و لزوم رسیدگی وجود داشته باشد، دادستان امکان مصالحه خارج از دادگاه را مدنظر قرار می‌دهد. این تصمیم

در جریان هماهنگی بین دادستان و میانجی‌گران که دستورالعمل مفصلی دارد اتخاذ می‌شود. علاوه بر این، دادگاه هم می‌تواند پرونده را مستقیماً به مصالحه خارج از دادگاه ارجاع کند. همچنین بزهکار نوجوان و قربانی او نیز می‌توانند تقاضای ATA کنند.

■ مذاکره میانجی و مقصر

گروه تصمیم‌گیرنده، پس از بحث و تبادل نظر درباره پرونده، آن را به یک مددکار اجتماعی محول می‌کند. مددکار ابتدا با بزهکار صحبت می‌کند. در این ملاقات، نخست باید روشن شود که مجرم مایل است مسئولیت اعمال خود را بپذیرد. آنگاه شرایط شخصی و اجتماعی او مورد بحث قرار می‌گیرد و از مجرم خواسته می‌شود که راه‌حل‌های ممکن ارائه دهد. این راه‌حل‌ها با دعوای احساسی و همچنین مالی قربانی مرتبط و مقایسه می‌شوند.

■ مذاکره میانجی و قربانی

در صورتی که مقصر مایل باشد که مسئولیت اعمال خود را بپذیرد و خساراتی را که وارد کرده به طور کامل جبران کند، مرحله بعدی تماس با قربانی خواهد بود. از قربانی درباره احساساتش و تمایلش به مصالحه خارج از دادگاه، سوال می‌شود. همچنین نظر قربانی درباره مصالحه مطلوب پرسیده می‌شود.

■ مقصر و قربانی پشت یک میز می‌نشینند

با کمک میانجی، طرفین درگیر می‌کشند راه‌حل ممکن پیدا کنند که منجر به حل و فصل اختلاف شود. در حالت مطلوب، قربانی و خلافکار به توافقی می‌رسند که شامل جبران خسارات مالی، رفع ناراحتی احساسی و حل همه مسائل مرتبط با پرونده است. در مراحل معینی از فرآیند میانجی‌گری، ممکن است که حضور افراد دیگری نیز لازم شود (والدین مقصر، خویشاوندان، وکلا، یا سایر افراد ذریعه).

در برخی پرونده‌ها می‌توان از مراحل خاصی از این طرح اصلی، اجتناب کرد. مثلاً، اگر ملاحظات عمده‌ای در میان نباشد، ممکن است که ملاقات بین مقصر و قربانی لازم نباشد یا بتوان بخشی از فرآیند توافق را، بدون حضور میانجی، به عهده طرفین گذاشت. روش اخیر بیشتر در مواردی به کار می‌رود که قربانی خسارت مالی دیده اما ناراحتی احساسی او کمتر است.

■ مصالحه خارج از دادگاه موفقیت‌آمیز

میانجی باید اجرای موارد توافق را ثبت کرده و نتایج حاصل از رفع اختلاف را به دادستان گزارش کند. در حالت مطلوب، پرونده بسته می‌شود. در ۹۰ درصد از موارد مربوط به بزهکاران نوجوان و کمی بیش از ۷۰ درصد از پرونده‌های بزرگسالان، این منظور برآورده می‌شود.

■ فعالیت در زمینه ریشه‌های اختلاف

در رفع حقیقی اختلافات، ملاقات و مذاکره برای رسیدن به سازش اهمیت زیادی دارد و کمک می‌کند که ریشه‌های پنهان اختلاف مورد گفت‌وگو واقع شده و بهتر درک شوند. اگر درک عمیق ریشه‌های پنهان اختلاف حاصل شود، طرفین می‌توانند از درگیری‌های احتمالی آینده پرهیز کنند. به ویژه در مورد اختلافات ریشه‌دار کهنه، مثلاً اختلافات همسران، سودمندی این فرآیند ثابت شده است.

■ در ATA قربانی هم صاحب‌نظر است

مواردی که گزارش پلیس از این ناشی شده باشد که قربانی بخواهد مقصر را جانی قلمداد کند، نادر است. قربانیان بیشتر به جبران خسارت و تسکین علاقه‌مندند، می‌خواهند که عمل خلاف تکرار نشود و گاهی مایلند که اوضاع به حال سابق بازگردد. همچنین، برخی از قربانیان می‌خواهند موضع خود را روشن سازند و این موضع قانوناً به رسمیت شناخته شود. اگر از دید قربانی به اختلاف نگاه شود، احساسات گوناگون و ارزیابی او از وضعیت، در معرض دید قرار می‌گیرد: اضطراب، ناامنی، شرمندگی، ناراضی‌ت از سرنوشت و سرزنش خود به دلیل داوری نادرست وضعیت، ممکن است که تمایل و ضرورت رفع اختلاف در جریان میانجی‌گری پرورش یابد. ممکن است که قربانی نه تنها از مقصر که از کنترل‌کنندگان جامعه نیز توقعاتی داشته باشد.

■ به قربانی توجه جدی می‌شود

یکی از جنبه‌های حل اختلاف، به مثابه شکل نوینی از برخورد با جرم، این است که به احساسات و توقعات قربانی توجهی جدی مبذول می‌شود و فضای لازم برای بروز آنها فراهم می‌گردد.

با این روش، ممکن است که لحظات شگفت‌انگیزی ایجاد شود. نزد پلیس یا در محضر دادگاه، قربانی ممکن است احساسات خود را بروز ندهد چون در این‌باره از او سوالی نشده اما بسیار پیش می‌آید که میانجی با پرسش درباره احساسات قربانی و ایجاد فضای لازم برای مطرح شدن آن، موجب پرداختن به جنبه‌های احساسی و عاطفی اختلاف شود.

■ درک افراد از عدالت جنبه شخصی دارد

در مواردی که بین قربانی و مقصر روابط پیچیده‌ای وجود دارد، لازم است که جانب احتیاط رعایت شود. عمل مجرمانه کنونی غالباً ریشه در اختلافات پیشین دارد. ممکن است که شواهد و واقعیات به لحاظ قضایی روشن باشند اما این وضع الزاماً به معنی روشن بودن ارزش‌های شخصی یکی یا همه طرف‌های درگیر نیست. در نتیجه امکان دارد که تعریف قضایی اختلاف با نظر مددکار اجتماعی متفاوت باشد. اینگونه اختلافات تنها زمانی حل و فصل می‌شوند که محتوای آنها مورد توجه قرار گیرد. بنابراین حتی ممکن است که مجرم خود را قربانی حقیقی بداند و یا برعکس. یکی از نشانه‌های اینگونه موارد، اصرار قربانی به حفظ نقش‌های مجرم و قربانی، طبق پیش‌فرض‌های خود است: قربانی مایل است که تحریک‌ها و مداخلات خود را در بروز اختلاف نادیده بگیرد. در مصالحه خارج از دادگاه، می‌توان سهم و مداخله همه طرف‌ها را در کنار هم تحلیل کرد.

■ مزیت برای قربانی: مقایسه حل اختلاف با رسیدگی سنتی در دادگاه

در حل اختلاف، به قربانی به عنوان یک فرد و نه تنها یک شاهد توجه جدی می‌شود. قربانی به عنوان کسی که مستقیماً مورد آزار قرار گرفته و وضعیتی ناگوار، نگران‌کننده و یا رنج‌آور دارد، در مرکز توجه قرار می‌گیرد.

قربانی توسط میانجی دعوت می‌شود که علایق و منافع خود را ابراز کند، از حقوق دریافت خسارت خود آگاه می‌شود، و راهنمایی می‌شود که چگونه از

مشاوران مستقل حقوقی سود جسته و در فرآیند رفع اختلاف، منافع خود را بهتر ابراز دارد. علاوه بر این، به قربانی فرست داده می شود که احساسات خود را (مثلا شرم، خشم، حساسیت و یا تسلیم و رضایت) نشان دهد. بدین ترتیب، امکان راهنمایی او در جهت استفاده از مشاوره و درمان ایجاد می شود.

علاوه بر اینها، ATA این امکان را فراهم می کند که قربانی خسارت خود را بدون کاغذبازی دریافت کند.

■ قابلیت پذیرش زیاد از سوی قربانیان

این امتیازات مشخص، از سوی قربانیان، با ارزش تر از انتقام و ضرورت مجازات تلقی می شود.

دیدگاه نوین نسبت به بزهکاری در نتیجه الگوی مصالحه خارج از دادگاه

موضوع گیری خصمانه به همکاری برای رفع اختلاف تبدیل می شود

قوانین کیفری به طور سنتی مجرم را بر مبنای جرم انجام شده مجازات می کنند و به ریشه های پنهان بزهکاری نمی پردازند. این الگو ایستا است و به یافته های علوم اجتماعی که در همه ابعاد زندگی امروز به کار می روند، توجهی ندارد.

■ روابط پیچیده به جای ارتکاب یکجانبه جرم

الگوی رفع اختلاف سعی بر آن دارد که در زمینه برخورد جامعه با بزهکاری، روشی یکپارچه و پویا به کار گیرد. توجه به ریشه های پنهان اختلاف، درک و شناخت از بزهکاری را عمیق تر می کند. اختلاف و برخورد، نه امری ایستا بلکه فرآیند و جریانی مابین افراد محسوب می شود. حتی زمانی که گزارش پلیس وجود اختلاف و برخورد را آشکار می کند، ممکن است که جریان درگیری ادامه یابد. بنابراین لازم است که اختلافات و درگیری ها در روند جاری خود درک و تشریح شوند.

■ اختلاف: یک تابو

اختلاف همیشه وجود دارد. اما در جامعه ما معمول نیست که اختلافات با روشی باز و عادلانه مطرح شوند. چنین روشی را به ما نمی آموزند و در عوض، اختلاف مسئله ای هراسناک تلقی و همچون یک تابو سرکوب می شود.

ناتوانی دادرسی های سنتی نیز از همین جا ناشی می شود. در آنها سعی بر آن است که وضعیت در موقعیتی ایستا روشن شود و توجه فرآیند منجر به ارتکاب جرم (به عنوان عوامل مخفیه و یا زمینه جرم) جنبه فرعی دارد.

■ ناگفته ها گفته می شوند

میانجی با شرایط مشکل آفرینی مواجه است که افراد متعددی، با نقش ها و میزان دخالت متفاوت، در آن سهیمند. او پیشنهاد می کند که همه مسائل حل نشده و مرتبط با جرم، مورد گفت و گوی طرف های درگیر واقع شوند. پرسش های او باید راهی به حل اختلاف بگشاید و توانایی های طرفین را به کار گیرد. در جریان مصالحه خارج از دادگاه، می توان فرض کرد که اطلاع و آگاهی همه طرف های درگیر یکسان نیست.

■ ایجاد درک و فهم بهتر

میانجی با همه طرف های درگیر تماس دارد و

مراقب است که تمام اطلاعات مربوطه منتقل شود و همه آنچه برای تداوم فرآیند حل اختلاف لازم است، از همان ابتدا فهمیده شود. در این مرحله روشن می شود که آیا طرف های درگیر زبان مشترکی دارند یا خیر. تفاوت های موجود در قدرت بیان طرفین مشخص شده و مورد توجه مددکار قرار می گیرد. در این میان، از یک سو لازم است که معنای اصطلاحات حقوقی معینی به زبان روزمره تشریح شود و از سوی دیگر، توقعات و نگرانی های طرف های درگیر به زبان حقوقی ترجمه گردد.

■ گام به گام به سوی رفع اختلاف

گام بعدی حل اختلاف، تعریف مشترک مسئله است. ظاهرا بدیهی است که برای رسیدن به راه حل، تعریف دست مسئله ضروری است. اما در جریان یک درگیری، درک این واقعیت دشوار است: هر اختلافی ویژگی های خاص خود را دارد. میانجی باید با دقت تمام گفت و گوی دو قطب متضاد را اداره کند و بکوشد که تعریف مشترکی از اختلاف پیدا شود. تعریف مشترک اختلاف، خود برخی از جنبه های راه حل را روشن می کند. بدین ترتیب چارچوب لازم فراهم می شود و آنچه می ماند منظور کردن تمام توقعات است که برنامه ای واقع گرایانه آنها را روشن و شفاف می سازد. در این روش، به جای راه حل های سریع، باید راه حل های مطلوب را جست و جو کرد.

■ راه حل های لازم الاجرا

لازم الاجرا کردن راه حل مورد توافق آخرین مرحله هر مصالحه و سازشی است. انجام تشریفات اداری معینی مانند پر کردن فرم های مربوطه، نه تنها اجرای توافقات را از لحاظ قانونی الزامی می کند بلکه همچنین علامت آشکاری برای فعالیت انجام شده و حل و فصل اختلاف است.

■ ویژگی های اختلافات یا جرایمی که ATA به آنها می پردازد

■ مصالحه خارج از دادگاه برای نوجوانان (ATA/J)

صدمه به دارایی ها، گستاخی و آزمایش جسارت با توجه به ساختار و موارد بزهکاری نوجوانان، بیش از نیمی از ماوریت های ATA به پرونده های صدمه به دارایی مربوط می شود که شامل دزدی، سرقت و استفاده غیرمجاز از وسیله نقلیه نیز هست.

■ ایجاد حساسیت نسبت به عمل خلاف و درک تبعات آن

حدود ۴۰ درصد از پرونده هایی که به [ATA/J] محول می شود، مربوط به جرایمی است که به بدن و سلامتی قربانیان آسیب می رسانند و اغلب موجب جراحات کوچک می شوند. در بسیاری از موارد، زمینه ارتکاب جرم گستاخی یا آزمایش جسارت است. مصالحه خارج از دادگاه می کوشد که ناعادلانه بودن و تبعات جدی این اعمال را به نوجوانان تفهیم کند. معمولاً قربانیان مایل نیستند که آینده نوجوان بزهکار تباه شود؛ به ویژه در موارد صدمه به دارایی، ترجیح می دهند که خسارت شان جبران شود. نوجوانان در یافتن راه های جبران خسارت بسیار خلاقند.

■ جبران خسارت با کار

با این روش، گروهی نوجوان که میز یک محل

بازی را آتش زده بودند، توانستند به جای پرداخت هزینه تعمیر، میز تازه ای بسازند. در پرونده ای دیگر، نوجوانانی که روی دیواری نقش و نگار کشیده بودند، آن را تمیز کرده و دوباره رنگ کردند. قربانیان، این گونه جبران خسارت را با کمال میل می پذیرند.

■ وقتی که مرزها می شکند

در مقایسه با پرونده های بزرگسالان، در [ATA] موارد بزهکاری پرخاشگرانه نادر است. در اکثر موارد، زمینه بزهکاری بیخ پیدا کردن اوضاع منازعه قدرت یا آزمایش جسارت است.

در اغلب موارد مربوط به جراحات جسمی، لازم است که یک دوره میانجی گری بین طرفین برقرار شود. زمینه بروز بزهکاری - چه از دست دادن کنترل به دلیل مصرف الکل باشد یا غرور جریحه دار شده و یا تنها تلاش برای تسلیم نشدن - مورد بحث و گفت و گو قرار می گیرد. افراد جوان غالباً محتاج آنند که بیاموزند چگونه پرخاشگری خود را کنترل کنند تا برای خود یا دیگران خطری ایجاد نکنند. برای این منظور، لازم است که جوان رفتار خود و تبعات آن را بفهمد.

میانجی می تواند با پرسیدن سؤالاتی متمرکز، این فرآیند را القا و پشتیبانی کند. نوجوانان نوعاً مرزها را می آزمایند و این نکته در ارتباط با جرایمی که ATA بدانها می پردازد نیز قابل مشاهده است.

به هر حال حدود ۹۰ درصد از پرونده های محوله را می توان با موفقیت حل و فصل کرد. دادرسی جزایی پس از دریافت گزارش ATA، این موارد را مختومه اعلام می کند.

■ تفکیک جرم هایی که به [ATA] محول شده اند

نوع جرم	شماره ماده	درصد
صدمات جسمی	۸۳	۳۰/۰
خسارت به مال	۱۲۵	۲۶/۹
دزدی	۱۲۷	۱۶/۶
سرقت	۱۲۹	۱۰/۰
استفاده غیرمجاز از وسیله نقلیه	۱۳۶/۱	۴/۴

■ پروژه آزمایشی مصالحه خارج از دادگاه برای بزرگسالان (ATA/E)

■ صدمات جسمی، خسارت به مال، تهدیدهای خطرناک

برخلاف موارد مصالحه خارج از دادگاه مربوط به نوجوانان، در پرونده های مربوط به بزرگسالان، زمینه های ارتکاب جرم، برخوردها و اختلافات متداول است؛ زیرا موارد ایراد صدمات جسمانی و محدود ساختن آزادی دیگران (تهدیدهای خطرناک و زورگویی) به طور کلی بخشی از اختلافات مردم بوده و بیش از موارد دیگر به ATA محول می شوند. علاوه بر این، بسیاری از موارد خسارت به مال نیز بر اثر اختلافات شخصی ایجاد می شوند؛ در جریان یک مشاجره، خشم را می توان به جای لگد زدن به طرف مقابل، با لگد زدن به خودروی او، نشان داد. صدمات «حقیقی» به دارایی ها، مثلاً دزدی (ماده ۱۲۷)

و کلاهبرداری آماده (۱۸۶)، در پرونده‌های محونه به ATA، برخلاف موارد مربوط به نوجوانان، چندان زیاد و غالب نیستند.

اختلافات خانوادگی، اختلاف بین همسایگان، برخورد در محل کار و اختلافات ناشی از موقعیت اغلب اختلافات و برخوردها بر اساس یکی از سناریوهای زیر انجام می‌شوند:

اختلافات خانوادگی بین همسران، یا در روابطی که سابقه طولانی دارند، طبق سوابق موجود که در این مقاله مطرح نمی‌شوند، دلایلی کوچک می‌توانند به شرایطی وخیم مبدل شوند اطلاق یا برنامه، حسادت، وضعیت مالی...

برخورد بین همسایگان که سال‌ها ادامه می‌یابد و به تدریج خشن‌تر می‌شود.

برخوردی ناشی از موقعیت (مبارزه برای محل بزرگ خودرو، برخورد در مشروب‌فروشی‌ها) که در آنها شرایط موجود است (استی، تحریک و از این قبیل) همراه با حاشی بسیار احساسات منجر به درگیری می‌شود.

برخی از اختلافات کاری به پرخاشگری‌های مبرمانه تبدیل می‌شوند و برخی به صدمه زدن به مال، این مورد اکثراً بین شاغلین روی می‌دهد، موارد دیگری بین کارفرما و شاغل هم روی می‌دهد.

روش‌های گوناگون لازم است

در مواقعی لازم است که روش استاندارد که قبلاً ذکر شد (صحبت‌های مقدماتی با هر دو طرف - جلسات میانجی‌گری) تغییر کرده و اصلاح شوند؛ از آنجا که اختلافات و درگیری‌ها تبعات ویژه و متفاوتی دارند، گاه لازم است که برای حل و فصل اختلاف روش مناسب‌تری پیدا شود. بنابراین روش حل اختلافاتی که از مبارزه برای محل پارکینگ ایجاد شده، از روش حل اختلافات ناشی از شکست یک ازدواج متفاوت است.

در مورد اختلافات ریشه‌دار و قدیمی، ما روش‌های ویژه‌ای ابداع کرده‌ایم و به این کار ادامه می‌دهیم:

در روابط بسیار پیچیده می‌توان از وجود یک میانجی بی‌طرف (دوم) استفاده کرد که موضع یکی از طرف‌های درگیری را اتخاذ می‌کند تا دیدگاه‌ها، احساسات و زمینه‌های اختلاف روشن شوند. به ویژه در مورد اختلافات ناشی از روابط اشخاص می‌توان به این نتیجه رسید که هرگاه مسائل زمینه‌ساز اختلاف و درگیری مورد بحث قرار گیرند، برخوردی اولیه اهمیت خود را از دست می‌دهد. برخوردی که به پلیس گزارش شده است را می‌توان با بحث و تبادل نظر درباره موضوعاتی که در روابط بسیار حساسانه (حسادت، مشکلات مالی، مسائل مربوط به پرورش کودک و مانند آنها)، حل و فصل کرد. برای ایجاد یک فرآیند آموزشی، بسیار مهم است که روند موجود احساسات و پرخاشگری‌ها را درک کنیم. در جریان حل اختلاف و برای تقویت روند آن از همکاری و تشریک مساعی مشاوران و حقوقدانان نیز استفاده می‌شود.

روش دیگر به «ترکیب دوگانه» موسوم است که عمدتاً در اختلافات ناشی از روابط به کار

می‌رود. در این روش، دو میانجی فرآیند سازش را به پیش می‌برند. به ویژه در برخوردهای بین همسایگان بدیهی است که تمایل به حل اختلافات بدون رسیدگی‌های دادگاهی، تنها زمانی امکانپذیر می‌شود که داستان‌های طولانی حاکی از بدزبانی، سوءتفاهم و سرزنش یکدیگر، مورد بحث قرار

گرفته و روش‌های جدیدی برای ارتباط و مکانم، مورد توافق قرار گیرند.

بدین ترتیب جازچوب متداول حل اختلافات، تعالی یافته است و خلاقیت و انعطاف‌پذیری بیشتری نیز لازم است. رسیدن به توافقی لازم‌الاجرا و واقع‌گرایانه، تنها زمانی امکان‌پذیر است که

ریشه‌های مسئله مطرح شده و مورد بحث قرار گیرند.

حل و فصل اختلافات توسط دو میانجی

برای حل اختلافات کسانی که روابط اجتماعی نزدیکی دارند (عمدتاً اختلاف و برخورد بین همسران)، روش ویژه‌ای ابداع شده که از یک طرف بر جبران خسارت متمرکز است و از طرف دیگر بر بازتاب و انعکاس رابطه، این بازتاب یا ایجاد چشم‌اندازی نوین برای رابطه را مورد توجه قرار می‌دهد و یا بحث و تبادل نظر درباره جدایی به نحوی سازنده را.

تفاوت عمده این روش با روش استاندارد، به کارگیری دو میانجی به صورت ترکیب دوگانه است. در صحبت‌های مقدماتی جداگانه، میانجی مذکر با مرد و میانجی مؤنث با زن گفت‌وگو می‌کند. در جلسه میانجی‌گری بعدی، میانجی‌گران محتوای صحبت‌های مقدماتی را منعکس می‌کنند. مغایرت‌هایی که از تقابل «حقایق» بروز می‌کند بین طرف‌های درگیر به بحث گذاشته می‌شود. میانجی‌گران هیچ‌یک از طرفین را تحریک نمی‌کنند بلکه می‌کوشند که سوابق رابطه را منعکس سازند. بر موضوعات مورد اختلاف تمرکز کنند. بحث و گفت‌وگو را آرام کنند، روشی سازنده برای حل اختلاف پیدا و القا نمایند و مصالحه و سازش را تشویق کرده و آن را کتبی کنند. علاوه بر این میانجی‌گران در زمینه انجام مشاوره و درمان نیز اطلاعاتی ارائه می‌کنند.

میانجی‌گری بین بزرگسالان نیز موفق است: حدود ۷۰ درصد به مصالحه مطلوب می‌رسند

در جریان فرآیند مصالحه، بزرگسالان بیش از نوجوانان بر موضوع سخت خود اصرار می‌ورزند. عزت و غرور اهمیت بیشتری دارند. طرف‌های درگیر - چه مفسر چه قربانی - با حامیان خود بیشتر مشورت می‌کنند. میانجی‌گران همکاری با وکلای مناسب می‌دانند زیرا مولکینی که اطلاعات بیشتری دارند بیشتر مایلند که اختلافات واقعاً حل و فصل شوند. برخلاف بزهکاری‌های نوجوانان، در برخوردها و اختلافات بزرگسالان، معمولاً قربانی شخصی حقیقی است و بنابراین بیشتر می‌توان از جلسات معمول حل اختلاف استفاده کرد. با وجود اینکه در میانجی‌گری بین بزرگسالان،

طرفین مواضع سخت‌تری اتخاذ می‌کنند، حدود ۷۰ درصد از پرونده‌های محونه را می‌توان به نحو موفقیت‌آمیزی حل و فصل کرده و از رسیدگی‌های کیفری اجتناب کرد.

امکان مصالحه خارج از دادگاه در مواردی که احتمال مجازات‌های سنگین دارند

اخیراً این سوال مطرح شده است که آیا می‌توان میانجی‌گری را در اختلافاتی به کار گرفت که جرمه‌های سنگینی دارند؟ از نظر روش، این کار ممکن می‌نماید و در برخی موارد انجام شده است. طبق نظر میانجی‌گران و طرف‌های درگیر، چنین می‌نماید که میانجی‌گری شرایط لازم برای حل و فصل

در حال حاضر به کارگیری مصالحه خارج از دادگاه برای بزرگسالان تنها در مواردی امکان‌پذیر است که امکان مجازات از سه سال زندان بیشتر نباشد و جرایمی مانند سرقت را هم شامل نمی‌شود

اینگونه پرونده‌ها را داشته باشد.

روشن شده است که مصالحه خارج از دادگاه به معنی ناچیز جلوه دادن جرم نیست بلکه راه خوبی برای بحث و تبادل نظر آگاهانه درباره رفتارهایی است که از لحاظ اجتماعی قابل قبول نیستند.

اما به هر حال، پذیرش عمومی و عدالتخواهی را نباید به افراط کشاند و ظاهراً رویکردی احتیاط‌آمیز مناسب‌تر به نظر می‌رسد.

در حال حاضر به کارگیری مصالحه خارج از دادگاه برای بزرگسالان تنها در مواردی امکان‌پذیر است که امکان مجازات از سه سال زندان بیشتر نباشد و جرایمی مانند سرقت را هم شامل نمی‌شود. لازم است که به دقت این محدودیت‌ها را بررسی کرد تا موارد زورگویی شدید و سرقت را هم شامل شود البته گشایش این مرزها نیازمند آن است که پرونده‌ها به دقت تحت نظر باشند.

آینده مصالحه خارج از دادگاه بین بزرگسالان

شالوده‌های قضایی و قانونی مصالحه خارج از دادگاه برای بزرگسالان، در حال حاضر کافی نیست. هم قانونگذاران و هم کارشناسان این زمینه موافقت می‌کنند که قانون کیفری نیازمند اصلاح است. اخیراً در پیشنهاد قانون مربوط به پرهیز از درگیری قضایی، این نیاز مدنظر قرار گرفته است. این پیشنهاد طیف وسیعی از گزینه‌های متعدد را برای جایگزینی مجازات حبس در نظر گرفته است، مانند آزادی مشروط، جریمه مالی و میانجی‌گری.

علاوه بر این لازم است که مصالحه خارج از دادگاه بین بزرگسالان به تمام سرزمین‌های فدرال اتریش گسترش یابد. این هدف با تاسیس اداره مجزایی برای مصالحه خارج از دادگاه در کانون خدمات تعلیق مجازات و مددکاری اتریش مدنظر قرار گرفته است.

در حال حاضر مسئله تامین بودجه لازم، جنبه سیاسی دارد. جهت تحقق این هدف، موفقیت، پذیرش بسیار خوب بین مردم و فراغت نظام دادگاه‌ها، در کنار اموال تمرکز منابع به جرم‌های جدی و شدیدتر و همچنین صرفه‌جویی‌های ممکن در حل و فصل اختلافات مدنی، می‌توانند در مباحثات مربوطه مفید واقع شوند.